

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

Director IP Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

"10" decembrie 2023

Allona SARGO

Curriculumul la disciplina

F.04.O.013 Monedă și credit

Specialitatea: 41210 Finanțe și asigurări

Calificarea: Broker în asigurări

Chișinău 2023

Aprobat la:

Şedinţa Consiliului metodico-stiinţific al Centrului de Excelenţă în Economie şi Finanţe, proces-verbal nr. 3 din " 09 " 10 2023

Director adjunct pentru instruire şi educaţie

Angela BOTEZATU

Şedinţa catedrei "Finanţe", proces-verbal nr. 9 din " 11 " 09 2023

Şef catedră

Ala ROLLER

Autori:

1. *Ala ROLLER*, doctor în ştiinţe economice, grad didactic superior, IP Centrul de Excelenţă în Economie şi Finanţe
2. *Irina CASIAN*, master în ştiinţe economice, grad didactic superior, IP Centrul de Excelenţă în Economie şi Finanţe

Recenzenți:

1. Dinu GHERASIM, director general, Compania de Asigurări "Donaris Vienna Insurance Group" SA
2. Liviu MIRAUȚA, manager în asigurări, Compania de Asigurări "Moldasig" SA
3. Sergiu ȘOIMU, director "First Audit International" SRL

Adresa Curriculumului în Internet:

<http://edu.gov.md/ro/content/curriculum-invatamintul-profesional-tehnic-postsecundar>

Cuprins

I.	Preliminarii.....	4
II.	Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	5
III.	Competențele profesionale specifice disciplinei	5
IV.	Administrarea disciplinei	6
V.	Unitățile de învățare	6
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	7
VII.	Studiu individual ghidat de profesor	7
VIII.	Lucrările practice recomandate	7
IX.	Sugestii metodologice.....	8
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	8
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	9
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor	10

I. Preliminarii

În sistemul de învățământ economic disciplina *Monedă și credit* propune pentru studiere conceptul, esența și rolul banilor în economie; masa monetară și sistemul monetar; creditul și sistemul creditar, politica monetar-creditară și instrumentele acesteia.

Conform planului de învățământ pentru specialitatea *41210 Finanțe și asigurări* unitatea de curs face parte din categoria unităților de curs fundamentale, pe parcursul a 60 ore de contact direct și lucru individual și este echivalentă cu 2 credite. Contactul direct este unul tradițional prin intermediul lecțiilor teoretice, practice/seminare, studiul individual - prin activități individuale în afara orelor conform orarului, prin consultări și coordonări.

Statutul Curriculumului. Curriculumul disciplinar “*Monedă și credit*” este un document normativ și obligatoriu pentru realizarea procesului de pregătire a economiștilor în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar.

Funcțiile curriculumului sunt:

- funcția didactică de desfășurare a procesului predare-învățare-evaluare a disciplinei *Monedă și credit* în contextul procesului didactic axat pe competențe;
- reper pentru proiectarea didactică și desfășurarea procesului educațional din perspectiva unei activități pedagogice axate pe strategii didactice interactive;
- componentă de bază pentru elaborarea strategiei de evaluare la disciplina *Monedă și credit* ;
- orientarea procesului educațional spre formare de competențe antreprenoriale la elevi;
- componentă fundamentală pentru elaborarea manualelor, ghidurilor metodologice, manualelor electronice, materialelor didactice, testelor de evaluare la disciplina dată.

Beneficiarii Curriculumului. Curriculumul este destinat:

- profesorilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar;
- autorilor de manuale și ghiduri metodologice;
- elevilor care își fac studiile la specialitatea *41210 Finanțe și asigurări*;
- membrilor comisiilor pentru examenele de calificare;
- membrilor comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării, dobândite în contexte non-formale și informale.

Pentru formarea competențelor specifice disciplinei respective, elevul trebuie să dețină cunoștințe și abilități achiziționate în cadrul unităților de curs după cum urmează:

- U.02.O.005 Bazele antreprenoriatului;
- U.03.O.006 Statistica;
- U.03.O.007 Dreptul afacerilor;
- F.03.O.010 Introducere în microeconomie;
- P.02.O.049 Practică de inițiere în specialitate.

Scopul general al disciplinei constă în formarea și dezvoltarea abilităților de sistematizare și generalizare a informațiilor și datelor aferente domeniului masei monetare și circulației bănești, însușirea mecanismului de funcționare a sistemului monetar pe plan național și internațional.

Nota finală la disciplina “*Monedă și credit*” se va calcula reieșind din următoarele: 60% din media notelor curente și 40% din nota de la examen.

În procesul de elaborare a curriculumului s-a ținut cont de actele legislative în vigoare (legi, hotărâri). Reieșind din dinamismul prevederilor legislative ale mecanismului economic, politicii fiscale, bugetare și monetare cursul va fi supus completării și modificării continue.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Unitatea de curs "*Monedă și credit*" este unul dintre principaliii piloni ai formării unui specialist de înaltă calificare, familiarizând studenții cu principiile functionării și evoluției sistemului monetar-creditar în condițiile economiei de piață. Obiectul unității de curs se axează pe cercetarea relațiilor monetar-creditare dintre stat, sistemul bancar și agenții economici, care au loc atât la nivel microeconomic, cât și la cel macroeconomic, caracterizându-se prin utilizarea diverselor instrumente monetar-creditare și al mecanismului valutar-financiar la elaborarea politicii economice. Obiectivul unității de curs este însușirea principiilor funcționării sistemului monetar-creditar, dezvoltarea logicii economice a studenților și formarea competențelor profesionale.

Motivația studierii disciplinei este determinată de caracterul aplicativ, punând bazele unei noi pregătiri ale elevilor pentru celelalte discipline economice cu care interacționează. În acest mod se asigură formarea unor economisti cu profil larg, cu o gândire economică de perspectivă, capabili să se încadreze în cîmpul muncii și să contribuie la soluționarea problemelor economice. Cunoștințele pot fi folosite pentru interpretarea în mod științific a deciziilor ce se iau la nivel macro și microeconomic, în special la studierea următoarelor unități de curs:

- S.05.O.020 Inițiere în firma de exercițiu;
- S.05.O.021 Prețuri și tarife;
- S.06.O.022 Firma de exercițiu;
- F.07.O.017 Fiscalitate;
- S.07.O.024 Finanțele întreprinderii;
- S.07.A.033 Bazele activității bancare.

Studierea problematicii cuprinse în curriculum facilitează înțelegerea schimbărilor ce se desfășoară în economia contemporană. Conținutul disciplinei este astfel structurat încât să permită viitorului specialist atât o solidă pregătire teoretică cât și o corelare a acesteia cu practica. Elevii vor căpăta cunoștințe despre conceptul, formele și funcțiile banilor; modul de organizare al sistemului monetar de la origini și până în prezent din țară și pe plan internațional; indicatorii necesari pentru investigarea pieței monetare, conceptul de credit și dobândă, precum și instituțiile din domeniul monedei și a creditului.

Curriculumul este propus ca un document normativ și obligatoriu pentru realizarea procesului de predare-învățare-evaluare la unitatea de curs "*Monedă și credit*" în instituțiile de învățămînt profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar și este conceput astfel, încât să permită profesorilor posibilitatea de a-și elabura o strategie eficientă de organizare a demersului educațional în vederea formării la elevi a unor abilități, valori și atitudini corespunzătoare provocărilor și cerințelor pieței muncii din societatea contemporană.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Competențele profesionale ale viitorului absolvent evidențiază capacitatea de a integra cunoștințele teoretice cu deprinderile practice în realizarea activității profesionale și a obține performanțe descrise în Standardul de pregătire profesională la specialitatea *Finanțe și asigurări*:

- competențe profesionale:

CP1.1. Analiza pieței asigurărilor prin prisma indicatorilor de bază.

CP1.2. Documentarea operativă și corectă la instumentarea dosarului de daună conform prevederilor legale.

– *atribuții:*

A 4. Prestarea serviciilor în sectorul asigurărilor din Republica Moldova.

A 6. Asigurarea principiilor de transparentă, legalitate și eficiență în gestionarea resurselor financiare.

În cadrul orelor la unitatea de curs *"Monedă și credit"* se vor realiza următoarele competențe specifice:

CS1. Utilizarea conceptelor, principiilor, teoriilor specifice sistemului monetar-creditar în diverse contexte.

CS2. Argumentarea avantajelor și limitelor sistemului și a politicilor monetar-creditare manifestând interes pentru studiu în domeniu.

CS3. Aplicarea formulelor de calcul și indicatorilor financiari în realizarea de proiecte și analize specifice domeniului finanțier-bancar.

IV. Administrarea disciplinei

Codul modulului	Denumirea modulului	Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite		
			Total	Contact direct		Lucrul individual				
				Prelegeri	Practică/ Seminar					
F.04.O.013	Monedă și credit	IV	60	30	15	15	Examen	2		

V. Unitățile de învățare

Unități de competență		Unități de conținut	
Unitatea de învățare 1. Moneda și sistemul monetar			
UC1. Identificarea formelor și funcțiilor monedei.		1.1. Moneda și rolul ei în economie. Moneda: concept, esență, evoluția. Caracteristicile și formele monedei. Funcțiile banilor. Rolul banilor în economie.	
UC2. Exemplificarea tipurilor de sisteme monetare.		1.2. Organizarea monetară. Sistemul monetar: concept, elemente, tipologia. Sistemul monetar internațional (SMI): evoluția, principiile de funcționare. Sistemul de la Bretton Woods. Sistemul Monetar European: evoluția, principiile de funcționare. Integrarea monetară europeană. Sistemul monetar național din Republica Moldova.	
UC3. Aplicarea formulelor de calcul și indicatorilor financiari în investigarea pieței monetare.		1.3. Circulația monetară și piața monetară. Circulația monetară: esență, conținutul, formele. Piața monetară: cerere, ofertă, echilibrul monetar, forme ale dezechilibrului monetar. Indicatorii de structură și dinamică a masei monetare. Circulația și masa monetară în Republica Moldova.	
UC4. Caracterizarea instrumentelor și efectelor politiciei monetare.		1.4. Bazele politiciei monetare. Politica monetară: concept, obiective, conținut. Instrumentele politicii monetare. Efectele politiciei monetare. Politica monetară în Republica Moldova.	
Unitatea de învățare 2. Moneda și sistemul creditar			

Unități de competență	Unități de conținut
UC5. Recunoașterea formelor creditului și a dobânzii în economia de piață.	1.5. Creditul și dobânda. Conceptul, esența și funcțiile creditului. Trăsăturile și elementele creditului. Formele creditului: comercial, bancar, public, ipotecar, de consum. Rolul creditului în economie. Dobânda: esența, funcțiile, factorii de influență. Formele dobânzii.
UC6. Sistematizarea instituțiilor financiare din domeniul monedei și a creditului.	1.6. Structuri instituționale din domeniul monedei și a creditului. Băncile: evoluția, caracteristica generală, tipologia, funcțiile, rolul. Banca centrală: retrospective, caracteristica generală, funcțiile, rolul. Instituțiile financiare nebancare: caracteristica generală și tipologia. Sistemul bancar din Republica Moldova. Instituțiile financiare nebancare din domeniul monedei și a creditului în Republica Moldova.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. Crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/Seminar	
1	Moneda și sistemul monetar	38	20	10	8
	1.1. Moneda și rolul ei în economie		4	2	
	1.2. Organizarea monetară		6	2	
	1.3. Circulația monetară și piața monetară		6	2	
	1.4. Bazele politicii monetare		4	4	
2	Moneda și sistemul creditar	22	10	5	7
	2.1. Creditul și dobânda		4	2	
	2.2. Structuri instituționale din domeniul monedei și a creditului		6	3	
	Total	60	30	15	15

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Moneda și sistemul monetar.	Harta conceptuală, Studiu de caz, Proiect, Referat	Prezentarea hărții conceptuale, studiului de caz, proiectului, referatului	Săptămâna 11-12
Băncile și instituții financiare nebancare.	Studiu de caz, Proiect	Prezentarea studiului de caz, proiectului	Săptămâna 13-14

Studiile individuale pot fi încărcate pe platforme online, inclusiv Google Classroom.

VIII. Lucrările practice recomandate

Se recomandă realizarea lucrărilor practice în cadrul studiului individual după cum urmează:

1. Nivelul, structura și dinamica masei monetare.
2. Evoluția instrumentelor politicii monetare ale BNM.

3. Activitatea instituțiilor financiare nebancare din domeniul monedei și a creditului.

IX. Sugestii metodologice

Formarea și dezvoltarea competențelor profesionale a elevilor poate fi realizată prin organizarea eficientă a procesului instructiv-educativ. Aceasta vizează în primul rând selectarea adecvată a metodologiei de instruire și formare. Tehnologiile didactice utilizate în procesul instructiv-educativ vor fi indicate explicit în proiectele didactice elaborate de fiecare profesor în funcție de nivelul de pregătire și progresul demonstrat atât de grupa de elevi în ansamblu, cât și de fiecare elev în parte.

Setul de metode și tehnologii didactice aplicate de profesor în predarea disciplinei "Monedă și credit" se vor axa pe particularitățile unității de curs, pe aspectele motivaționale ale elevului, pe accesibilitatea însușirii cunoștințelor și a formării de atitudini.

În procesul didactic profesorul va utiliza metode și strategii didactice: analiza, sinteza, explicația, studiul de caz, brainstormingul, lucrul în grup, GPP, diagrama Venn, metoda celor 5 "De ce?", simularea, studiul individual. Vor fi combinate strategiile tradiționale cu cele interactive. Cadrul didactic va stabili coerența dintre competențele specifice unității de curs, activitățile și resursele de învățare, mijloacele și tehniciile de învățare.

În contextul digitalizării procesului educațional vor fi valorificate instrumentele Google (Google Meet, Google Drive, Google Forms, Jamboard etc.), Wordwall, Livresq etc.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea este o componentă a procesului instructiv-educativ. Rezultatele învățării nu pot fi cunoscute, interpretate, apreciate și explicate, decât în strânsă legătură cu evaluarea activității care le-a produs. Prin evaluare se determină măsura în care au fost formate competențele specifice disciplinei. Aceasta se va desfășura atât în cadrul seminarelor și orelor practice, cât și în cadrul orelor de studiu individual. Diversitatea metodelor și strategiilor de evaluare ne permite să elaborăm diverse mixuri de evaluare a cunoștințelor, abilităților, atitudinilor elevilor.

Evaluarea curentă/formativă se va realiza prin diverse modalități: aprecierea gradului de implicare a elevilor în debaterile colective, analiza rezultatelor activității elevului, discuția/conversația, prezentarea sarcinilor individuale de activitate. Prin evaluarea curentă/formativă, cadrele didactice informează elevul despre nivelul de performanță; îl motivează să se implice în dobândirea competențelor profesionale.

Evaluările sumative vor fi realizate sub formă de teste de evaluare elaborate de către profesor în conformitate cu rigorile metodologice.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor elevilor sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Teste de evaluare cu itemi	<ul style="list-style-type: none">- Corectitudinea interpretării itemului propus spre rezolvare.- Corespunderea rezolvării propuse de condițiile indicate în item.- Corectitudinea metodei utilizate de rezolvare.- Corectitudinea selectării răspunsului (pentru itemi cu alegere duală).- Integritatea și corectitudinea setului de selecții (pentru itemi cu alegere

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
		multiplă). <ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea corectă a perechilor corelate (pentru itemii tip asociere). - Corespunderea răspunsului setului prestabilit de valori. - Corespunderea răspunsului cerințelor din enunțul itemului (în cazul itemilor cu răspuns deschis).
2.	Exercițiu rezolvat	<ul style="list-style-type: none"> - Înțelegerea enunțului exercițiului. - Corectitudinea formulării ipotezelor. - Corectitudinea raționamentelor. - Corectitudinea rezultatelor. - Modul de prezentare și de interpretare a rezultatelor.
3.	Problemă rezolvată	<ul style="list-style-type: none"> - Înțelegerea problemei. - Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei. - Formularea și testarea ipotezelor. - Stabilirea strategiei rezolutive. - Prezentarea și interpretarea rezultatelor.
4.	Argumentare scrisă/orală	<ul style="list-style-type: none"> - Corespunderea formulărilor temei. - Selectarea și structurarea logică a argumentelor în corespondere cu tezele puse în discuție. - Utilizarea unui limbaj adecvat și bogat, respectarea normelor literare.
5.	Studiu de caz	<ul style="list-style-type: none"> - Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. - Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. - Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. - Corectitudinea lingvistică a formulărilor. - Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. - Aprecierea critică, judecata personală a elevului. - Respectarea cerințelor de tehnoredactare.
6.	Expunere orală	<ul style="list-style-type: none"> - Expunerea tematică a conținuturilor. - Utilizarea de formulări proprii, fără a distorsiona mesajul informației supuse rezumării. - Expunerea orală este concisă și structurată logic. - Folosirea unui limbaj bogat, adecvat tematicii în cauză.

Forma finală de evaluare a unității de curs este examenul. Pentru a fi admis la examen elevul trebuie să susțină evaluările sumative, să însușească materialul teoretic și să îndeplinească sarcinile propuse pentru studiul individual. **Nota finală** va fi formată: 60% - media notelor curente și 40% - nota de la examen.

În contextul digitalizării procesului educațional vor fi valorificate diverse aplicații și platforme: Google forms, Kahoot, Mentimeter, Testmoze, Quizziz, LearningApps, etc.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii vor constitui:

- 1.Sală de curs echipată cu proiectoare multimedia.
- 2.Notebook cu Office instalat pentru PPT și conectare la internet sau Wi-Fi.
- 3.Mobilier adecvat particularităților de vârstă ale elevilor.

4. Materiale didactice: acte normative în vigoare, fișe cu sarcini, hârtie poster A1, cretă colorată, fișe cu lipici, PPT, tablă.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
I. Acte normative			
1.	Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei. În: Monitorul Oficial, nr. 548-XIII din 21.07.95.	https://www.bnm.md	nelimitat
2.	Legea cu privire la serviciile de plată și moneda electronică. În: Monitorul Oficial, nr. 114 din 18.05.12.	https://www.bnm.md	nelimitat
3.	Legea privind activitatea băncilor. În: Monitorul Oficial, nr. 202 din 06.10.17.	https://www.bnm.md	nelimitat
4.	Legea cu privire la organizațiile de creditare nebancară. În: Monitorul Oficial din 16-03-2018.	https://www.cnpf.md	nelimitat
II. Lucrări științifice			
5.	CASIAN, I. <i>Note de curs la Bazele activității bancare</i> , Editura Totex-Lux, Chișinău, 2019.	Biblioteca CEEF	90
6.	MANOLESCU, Gh. <i>Monedă și credit</i> . București: Editura Fundației "România de Mâine", 2003.	Biblioteca CEEF	1
7.	STOICA, V.; DIACONU, P. <i>Bani și credit: banii, teoriile monetare, administrarea banilor și politica monetară</i> . București : Editura Economică, 2003.	Biblioteca CEEF	2
8.	STRATULAT Oleg. <i>Monedă și credit : [în 2 vol.] / Vol. 1</i> . Chișinău : ASEM, 2014.	Biblioteca CEEF	2
9.	STRATULAT Oleg., CÎRLAN Ana. <i>Ghid al unitatea de curs: Monedă și credit</i> . Chișinău: ASEM, 2016.	Biblioteca CEEF	2
10.	Батищев, Р. <i>Основы банковской деятельности</i> . Курс лекций, Кишинев, 2007.	Biblioteca CEEF	1
III. Alte surse de informații			
11.	Raportul "Informație privind situația economico-financiară".	Internet, Site-le băncilor comerciale	nelimitat
12.	Site-ul CNPF	https://www.cnpf.md	nelimitat
13.	Site-ul Băncii Naționale a Moldovei.	https://bnm.md	nelimitat
14.	Portalul informațional bancamea.	https://www.bancamea.md	nelimitat
15.	Proiectul de educație financiară cu BNM „Învață! Dă sens banilor”.	https://bnm.md/ro/content/educatie-	nelimitat

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
		financiara	
16.	<i>Monedă și credit</i> . Suport de curs. Universitatea Ioan Cuza din Iași.	https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-alexandru-ioan-cuza-din-iasi/marketing/moneda-si-credit-cursuri-complete-compressed/27616337	nelimitat
17.	<i>Monedă și credit</i> . Suport de curs. Universitatea europeană "Drăgan" din Lugoj.	http://www.universitateaeuropeanadragan.ro/images/imguploads/cursuri_biblioteca_virtuala/fse/moneda_si_credit.pdf	nelimitat